

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
15 maart 2005

Ons kenmerk
AP/AOM/2005/10632

Onderwerp
diversen

Bijlage(n)
4

In het Algemeen Overleg van 28 oktober 2004 heb ik u toegezegd om in het voorjaar van 2005 nadere informatie te geven over de arbeidsmarktsituatie van de afgestudeerden van de lerarenopleidingen uit 2004.

In deze brief geef ik u de eerste resultaten van een vervolgonderzoek dat eind februari 2005 onder deze groep afgestudeerden werd gehouden. Daarnaast ontvangt u de Arbeidsmarktbarometers PO, VO en BVE met de vacaturecijfers van het derde kwartaal 2004 en de meest recente vacaturegegevens over het vierde kwartaal 2004 alsmede een Nederlandstalige samenvatting van de conclusies en aanbevelingen van het OESO-project "Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers".

Werkloosheid afgestudeerden lerarenopleidingen 2004 is laag

In februari 2005 was 3 procent van de afgestudeerden van de lerarenopleiding basisonderwijs uit het jaar 2004 werkloos (ongeveer 200 van de 7.000 gediplomeerden). Van de afgestudeerden van de lerarenopleiding voortgezet onderwijs was het werkloosheidspercentage op dat moment 4 procent (ongeveer 200 van de bijna 5.000 gediplomeerden). Dit is een flinke daling in vergelijking met de situatie in oktober 2004. Toen was nog 9 procent van de afgestudeerden van de lerarenopleiding basisonderwijs uit 2004 werkloos en van de afgestudeerden van de lerarenopleiding voortgezet onderwijs 6 procent. Uit deze cijfers blijkt dat een diploma van de lerarenopleiding nog steeds een goede kans biedt op een baan.

In 2004 was het voor veel schoolverlaters (van alle opleidingsrichtingen) wel moeilijker om aan een baan te komen dan een jaar daarvoor. Volgens het CBS was eind september 2004 ongeveer 12 procent van het totaal aantal vacatures geschikt voor schoolverlaters, terwijl een jaar eerder schoolverlaters nog konden kiezen uit 24 van de honderd vacatures¹. Uit een onderzoek van het weekblad Intermediair² blijkt dat van de hele populatie hbo en universitair afgestudeerden uit 2004 na drie maanden nog 14 procent werkloos was.

---

¹ CBS, Webmagazine 21 februari 2005

² nummer 52, december 2004. NB: Ook het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) doet regelmatig onderzoek naar de arbeidsmarktsituatie van schoolverlaters. De meest recente cijfers van het ROA stammen echter uit 2003 en betreft de arbeidsmarktsituatie van afgestudeerden uit het studiejaar 2001/2002. Een vergelijking van de arbeidsmarktsituatie van afgestudeerden van de lerarenopleiding uit 2004 met andere afgestudeerden uit 2004 is op dit moment niet mogelijk.

Arbeidsmarktsituatie afgestudeerden 2004 in oktober 2004 en februari 2005

	Baan in onderwijs		Baan buiten onderwijs		Doorstuderen		Werkloos		Overig	
	Okt. 2004	Feb. 2005	Okt. 2004	Feb. 2005	Okt. 2004	Feb. 2005	Okt. 2004	Feb. 2005	Okt. 2004	Feb. 2005
Lerarenopleiding basisonderwijs	71%	81%	7%	5%	8%	6%	9%	3%	4%	5%
Lerarenopleiding voortgezet onderwijs	65%	66%	18%	16%	8%	6%	6%	4%	3%	8%

Bron: ECORYS-NEI, conceptrapport "Arbeidsmarktsituatie afgestudeerden 2004"³

Openstaande vacatures

Het afgelopen jaar is het aantal openstaande vacatures in het onderwijs (PO, VO en BVE) nog iets gedaald. Stonden in het derde kwartaal 2003 nog 1.260 vacatures (in voltijdbanen) open, in het derde kwartaal 2004 is dit gedaald naar 900. Scholen waren het afgelopen jaar dus beter in staat om vacatures in te vullen dan voorgaande jaren. Ondanks deze daling van het aantal openstaande vacatures blijven er nog een paar aandachtspunten, namelijk directeuren in het primair onderwijs en leraren in het voortgezet onderwijs. Het aantal openstaande vacatures voor directeuren primair onderwijs is nog steeds relatief hoog. Zowel in het derde als vierde kwartaal 2004 waren er ongeveer 150 vacatures niet vervuld (in voltijdbanen). Het aantal openstaande vacatures voor leraren voortgezet onderwijs is een aantal kwartalen achter elkaar gedaald. In het vierde kwartaal 2004 is het aantal openstaande vacatures voor deze groep leraren weer iets gestegen. Van 170 in het derde kwartaal 2004 naar ruim 200 in het vierde kwartaal 2004 (in voltijdbanen).

Teachers Matter: OESO-rapport

Lerarenbeleid staat in veel landen hoog op de agenda. Vandaar dat de OESO in 2002 startte met het project "Teachers Matter: Attracting, Developing and Retaining Effective Teachers". Bijna alle OESO-landen, waaronder Nederland, hebben aan dit project meegedaan. Op basis van bijna 30 landenrapporten, intensieve bezoeken aan een tiental landen en studies door externe deskundigen heeft de OESO een eindrapport samengesteld. Dit rapport is openbaar gemaakt op een grote internationale conferentie, die gehouden werd in Amsterdam op 18 en 19 november 2004. Naar verwachting verschijnt de gedrukte (definitieve) versie van het eindrapport in april⁴. De OESO heeft een korte Nederlandstalige samenvatting gemaakt met daarin de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van het rapport. Deze samenvatting is als bijlage bij deze brief gevoegd. De meeste aanbevelingen uit dit rapport onderschrijf ik van harte en beschouw ik als een ondersteuning van het in Nederland gevoerde beleid.

³ Het eindrapport van dit onderzoek wordt naar verwachting in april op de website van het ministerie van OCW (www.minocw.nl) geplaatst.

⁴ Het definitieve rapport wordt naar verwachting in april op de website van de OESO geplaatst. Op deze website (www.oecd.org/edu/teacherpolicy) staan ook alle achterliggende documenten van dit project.

In de voortgangsrapportage van het Programma Onderwijspersoneel, die ik in juni 2005 naar de Tweede Kamer zal sturen, ga ik nader in op de beleidsinitiatieven zoals die zijn beschreven in "Een goed werkende onderwijsarbeidsmarkt: Beleidsplan Onderwijspersoneel" (juni 2004).

Gedurende het project werd geconstateerd dat er maar weinig vergelijkbare indicatoren zijn op het gebied van lerarenbeleid. Daarom is OESO voornemens om de komende jaren een groot onderzoek uit te gaan voeren onder leraren over het lerarenbeleid. Daarnaast is uit het project "Teachers Matter" naar voren gekomen dat de schoolleider binnen de school een belangrijke rol speelt. Ook dit onderwerp is opgenomen in het werkprogramma van de OESO voor de komende twee jaar. Dat geldt ook voor een ander thema dat de OESO gaat opstarten, "restructuring teachers work and career". Vanwege het belang dat ik aan deze onderwerpen hecht streef ik ernaar dat Nederland aan deze projecten zal deelnemen.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)